

Zapisnik

3. seje Aktiva Svetov staršev osnovnih šol domžalsko-kamniške regije v š. l. 2017-18 dne 14. 5. 2018

Seja je potekala 14. 5. 2018 od 17:30 do 20:40 v sejni sobi Centra za izobraževanje, rehabilitacijo in, usposabljanje Kamnik. Vodila jo je predsednica Aktiva Anja Podlesek.

Prisotni: Aleš Božnik (OŠ Vencija Perka Domžale), Nina Koselj (CIRIUS Kamnik), Andrej Todorovič (OŠ Vencija Perka Domžale), Marko Blatnik (OŠ Domžale), Tone Meden (OŠ Janka Kersnika Brdo), Anja Podlesek (OŠ Janka Kersnika Brdo), Lidija Gnidovec (OŠ Šmartno v Tuhinju).

Opravičili odsotnost: Uroš Grošelj (OŠ Moravče), Lidija Šubelj (OŠ Toma Brejca Kamnik), Irena Pavlič (OŠ Frana Albrehta Kamnik), Marko Juvančič (OŠ Rodica), Špela Grčar (OŠ Frana Albrehta Kamnik), Marjan Šalamun (OŠ Domžale), Igor Zemljič (OŠ Toma Brejca Kamnik).

Dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 2. seje z dne 27.3.2018 in dopisne seje z dne 27.-29.3.2018
2. Poročilo predsednice aktiva in predsednika ZASSS o dogodkih od zadnje seje
3. Načrt dela aktiva
4. Razprava o motiviranju staršev za sodelovanje v svetih staršev in aktivu
5. Pobude, vprašanja, izmenjava dobrih praks
6. Razno

Ad 1)

Prisotni smo soglasno potrdili zapisnik 2. seje z dne 27. 3. 2018 in dopisne seje z dne 27.- 29. 3. 2018.

Ad 2)

Predsednica Aktiva Anja Podlesek je poročala o dogodkih in aktivnostih ZASSS. Dopolnitve je podal predsednik ZASSS Tone Meden.

- Predsednica Aktiva je podala informacijo glede zahtevanega vpogleda oziroma objavo dokumentacije MIZŠ glede priprave predloga sprememb in dopolnitev Zakona o osnovni šoli. S strani ZASSS smo 19. 1. 2018 zahtevali vpogled v pripombe na Zakon o osnovni šoli. Odgovor MIZŠ smo prejeli 4. 4. 2018. Zahtevana dokumentacija je objavljena na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport na povezavi: http://www.mizs.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/predlogi_predpisov/arhiv_predlogov_pre_dpisov/

Tone Meden je pojasnil okoliščine glede vpogleda v dokumentacijo in vsebino ter obliko dokumentacije. Vsebinska je dobrodošla, ker bodo spremembe Zakona o osnovni šoli gotovo tudi v prihodnje aktualne, vendar najbrž ne v bližnji prihodnosti (zaradi prihajajočih volitev).

- Posvet ZASSS je bil 7. 4. 2018 na POŠ Polica (OŠ Brinje Grosuplje). Potekal je v skupinah in ugotovitve se pokrivajo s seminarjem ASSOŠDKR iz januarja 2018.
- Na zasedanju skupščine ZASSS je predsednik ZASSS podal poročilo o preteklem obdobju, sprejet je bil načrt za pripravo programskih izhodišč ZASSS. Skupščina je bila predvsem namenjena programskemu dokumentu. Ta povzema ključna vprašanja, ki jih starši zaznavamo v odnosu do šole, in pričakovanja glede vzgoje in izobraževanja v prihodnosti. Dokument je ZASSS 24. 4. 2018 predstavila tudi širši javnosti na tiskovni konferenci. V prihodnje je napovedano snemanje več kratkih prispevkov za RTV o različnih temah iz programskega dokumenta.

Predsednica Aktiva je predstavila programski dokument, ki je objavljen na spletni strani ZASSS. Starši opozarjamo na pomanjkljivosti in predlagamo izboljšave, predvsem na področju učnih načrtov, vzpostavitve kakovosti v OŠ, učbeniške politike, vzgojne vloge šole, poenotenja kriterijev za otroke s posebnimi potrebami, ukrepov za partnersko vlogo staršev v šolskem sistemu.

Predsednik ZASSS Tone Meden je pojasnil, da je bilo sporočilo tiskovne konference objavljeno v TV Dnevniku. Pripravljajo se različni kratki prispevki za RTV. Pripravljeni so tudi že sogovorniki za otroke s posebnimi potrebami. S težavami oziroma problematiko na področju šolstva so bile seznanjene tudi stranke, ki se potegujejo na volitvah (izbrane po načinu 7 + 7, ki ga je uporabila RTV za soočenje). Odgovorili so Dobra država, SDS in Lista M. Šarca.

Sprejme se predlog, da se vsem strankam ponovno pošlje gradivo.

Na radiu je bil objavljen prispevek na temo učbenikov z vidika cene. Na navedeno se je odzval tudi A Kanal in STA. ZASSS je v zadnjem obdobju za medije pripravila več odgovorov na temo učnih gradiv in načrtov.

Tone Meden je predstavil tudi možnost objave posnetka predstavitve programskega dokumenta na spletnih portalih (npr. You tube).

Sprejme se predlog, da se članom Aktiva posreduje povezava do vseh objavljenih prispevkov.

- Na ZASSS smo prejeli povabilo k ogledu spletnega portala abced.si, ki je prosto in brezplačno dostopen. Vključuje priročnike in gradiva iz programa ABCED. Spletni portal je namenjen spodbujanju razvoja socialnih veščin, kakovostnih odnosov, prosocialnega vedenja, razumevanja sebe, pa tudi preprečevanju nasilja med šolarji. Z njim želijo avtorji prispevati k zagotavljanju spodbudnega in varnega okolja v šolah.

ZASSS se do portala ne opredeljuje, podana je zgolj informacija o njegovem obstoju. Člani aktiva bodo prejeli povezavo do portala, ki naj jo po lastni presoji posredujejo naprej.

- Dne 26. 5. 2018 bo na Debelem Rtiču strokovni posvet pediatrov in šolskih zdravnikov z okroglo mizo o problematiki sistematičnih zdravstvenih pregledov šolarjev, na katero vabijo širok krog deležnikov. Za mizo je prostora za vsaj dva predstavnika ZASSS, drugi lahko iz občinstva prispevajo vprašanja, komentarje, izkušnje, predloge ...

Tone Meden je pojasnil, da se bo srečanja udeležil. Ostali člani Aktiva so vabljeni, da se udeležijo, a naj to vnaprej sporočijo.

Glede sistematskih pregledov je Tone Meden pojasnil, da je MIZŠ oblikovalo delovno skupino, kjer so tudi 4 predstavniki ZASSS. Do sedaj sta bili dve seji. Ugotovitev je bila, da delo ni sistemizirano, pripravljen je bil izhodiščni dokument za drugo sejo z usmeritvijo, da se v šolskem koledarju zagotovi dan, ki bo temu namenjen in da se iz proračunskih sredstev šolam zagotovi denar za prevoz na pregled.

Ad 3)

- V zvezi z okrožnico o cenah delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za šolsko leto 2018/19 in potrjevanju njihove skupne nabavne cene:
 - Letos bo način vnosa podatkov posodobljen.
 - Informacije o cenah na posameznih šolah se bodo začele zbirati v kratkem in sprejme se dogovor, da vsak član Aktiva za svojo šolo vnese podatke preko vnosnega obrazca. Podatki za matično in za podružnično šolo se vnašajo ločeno.
 - Članom aktiva bo posredovana tudi povezava do okrožnice ZASSS o skupni nabavni ceni delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za šolsko leto 2017/18.

- Delovna skupina ZASSS za posebne potrebe (DS-PP) rabi zagon in aktivne člane. Sklenili smo dogovor, da člani Aktiva razmislijo o kandidatih, ki bi se v skupino vključili.
- Predstavljeno je bilo, v čem se kaže potreba po namestnikih/cah predsednika aktiva (organizacija sej aktiva, pisanje zapisnikov, posredovanje obvestil ZASSS ...). Sprejet je bil predlog, da se na dnevni red naslednje seje uvrsti imenovanje dveh namestnikov.
- Naslednja seja Aktiva se skliče jeseni 2018, potem, ko se opravi prva seja svetov staršev. Pred sejo se svetom staršev oz. šolam vnaprej pošlje dopis z napovedano vsebino prve seje Aktiva in predstavitvijo ZASSS, da ga je mogoče predstaviti na svetu staršev. Dogovorimo se, da se pred sejo obstoječe člane preko elektronske pošte kontaktira, ali še naprej ostajajo predstavniki šol, oziroma se na šolah pridobi informacije, kdo so novi predstavniki šol v aktivu.

Ad 4)

Tema je bila razdeljena na tri sklope. Vsak od udeležencev je podal svoje mnenje oziroma je predstavil stanje po šolah.

Obstoječe stanje:

Tone Meden je pojasnil, da je dolgotrajni predsednik sveta staršev in opaža, da je bila največja motivacija staršev takrat, ko je na bilo na šoli veliko problemov. Starši so čutili, da lahko rešitve iščejo na svetu staršev. Podobna vsebina – motiviranje staršev za sodelovanje – je bila predstavljena na Evropski starševski zvezi. Enotnega odgovora, kako motivirati starše, ni, ampak je treba reševati vsak primer posebej. Meni, da je staršem treba dati delo – morda z naborom vprašanj, in takrat imajo člani interes, da sodelujejo. Na njegovi šoli je težava v tem, da ima svet staršev preveliko število članov. V svetu staršev so tudi starši otrok, ki so vključeni v vrtec. Poskus rešitve, da seje sveta staršev ne bi trajale predolgo, je ločeno zasedanje staršev v točkah, ki se tičejo samo vrtca oz. samo šole, in skupno zasedanje samo pri oblikovanju sklepov. Trenutno stanje je takšno, da je sklepčna le prva seja, sprejemanje sklepov za drugo in tretjo sejo pa običajno poteka dopisno.

Aleš Božnik je izpostavil, da se večja težava kot vprašanje sklepčnosti sej pojavlja malodušje članov v smeri, da se ne čutijo kot predstavniki staršev svojega razreda. S strani staršev iz razreda namreč ne dobivajo potrebnih informacij, nekateri starši ne podajo niti kontaktnih podatkov. Komunikacija poteka večinoma po mailih, na roditeljskih sestankih je udeležba različna. Določeni starši se udeležijo sveta staršev zgolj zaradi svojega individualnega interesa.

Lidija Gnidovec je pojasnila, da so težave v imenovanju kandidatov, pripravljenosti za aktivno sodelovanje.

Nina Koselj je povedala, da je predsednica sveta staršev prvo leto in da vzpostavlja način dela. Išče poti za komunikacijo s šolo, težava se je pokazala v pridobitvi kontaktnih podatkov članov sveta staršev. Ti so iz različnih krajev, saj otroci prihajajo iz različnih okolij. Poleg tega CIRIUS združuje OŠ, SŠ, domsko dejavnost in posebni program. Posledično so interesi staršev zelo različni in individualno usmerjeni. Sklepčna je zgolj prva seja, druga in tretja sta običajno dopisni. Še v tem primeru se starši ne odzivajo.

Razprava je tekla tudi okrog pisanja zapisnikov sej sveta staršev – ali je bolje, da ga piše nekdo s šole, npr. tajnica, ali eden od staršev. Mnenja so bila različna, vsaka rešitev ima svoje prednosti in pomanjkljivosti. Če zapisnike piše eden od staršev, navadno traja dlje časa, da je zapisnik na voljo za objavo. Dobra praksa je, da se zapisnikarja iz vrst staršev določi pred sejo ali celo vnaprej za celotno šolsko leto.

Razpravljali smo tudi o tem, zakaj starši v razredu ne podajo svojih težav ali vprašanj za svet staršev. Morda je težava v prisotnosti razredničarke, to, da je staršem nerodno nastopati v javnosti,

ali njihova indiferenca iz vidika, da se nič ne spremeni. Morda bi se starši bolj zanimali za delo sveta staršev, če bi bili zapisniki sej krajši oziroma bi bili nekje predstavljeni poudarki na ključne teme in rešitve.

Predsednica Aktiva je prebrala dopis Uroša Grošlja, kar se je predstavilo kot dobra praksa. Ključni poudarki iz dopisa:

- Starše predsednik sveta staršev poskuša motivirati s pozivi ves čas, pred sejami, po sejah in ob vsaki drugi priložnosti, naj dajo ponudbe, predloge, naj sporočajo vse probleme in težave na poseben e-mail naslov sveta staršev, ki je preusmerjen k vsakokratnemu predsedniku sveta staršev.
- Vsak predlog, pripombo predsednik sveta staršev anonimizirano pošlje ravnateljici v obdelavo in pripravo odgovora. Z ravnateljico se predsednik sveta staršev redno sestaja, pred vsako sejo tudi pregledata odprte zadeve, razloge za nereševanje, določita dnevni red seje.
- Vse predloge, težave in pripombe v Excel tabeli vodijo pod zaporedno številko kot odprto zadevo, dokler ne pride do zaključka, pozitivnega ali negativnega.
- Precej zadev in težav, ki jih starši praviloma pripišejo šoli, pravzaprav izhaja iz delokroga občine, zato bi bilo smiselno starše osvestiti, kaj so pristojnosti šole in kaj občine in ustanovitelja. Če je predsednik Sveta staršev hkrati tudi član Sveta zavoda, ima globlji vpogled v nekatere probleme tako šole kot občine (npr. ZUJF, okrožnice ministrstva ipd.).
- Ko starši opazijo, da se dejansko njihove zadeve rešujejo, da se jih poskuša reševati, potem dobijo občutek, da njihovo delo in njihov angažma v Svetu staršev le ni zaman.
- Predsednik Sveta staršev in člani Sveta staršev morajo ob vsaki priliki, ko ljudje »za šankom« ali ob klepetu tarnajo o težavah, ki jih imajo »s šolo«, spodbujati, naj to sporočijo dalje Svetu staršev, da ne ostane zgolj pri »rekla, kazala«. Ker se praviloma starši ne želijo osebno izpostavljati, mora to zanje opraviti predsednik Sveta.

Željeno stanje:

- Aktivno sodelovanje staršev.
- Starši izpostavijo težave in tematiko na svetu staršev in na roditeljskem sestanku in ne »za vogalom«.
- Pripravljenost odzvati se na ponujene naloge ali vprašanja.
- Pomoč staršev v razredu, ki pomagajo članu sveta staršev in predsedniku sveta staršev. Starši s podporo drugih v razredu lažje in bolj učinkovito nastopajo na sejah sveta staršev.
- Usmerjenost staršev nastopati v splošno dobro.
- Organiziranje sveta staršev na način, da starši delujejo konstruktivno, da so pripravljeni zblížati svoja raznolika stališča in uskladiti mnenja, da lahko nato enotno nastopijo v dialogu s šolo ali drugimi institucijami.
- Zainteresiranost ravnatelja in vodstva šole. Dovzetnost za iskanje dialoga s starši in zaposlenimi na šoli. Ravnatelj prisluhne ljudem, se zavzema za rešitve, se postavi na stran staršev, kadar je to potrebno, tudi zavoljo spora z učiteljem, ter jim včasih pove, da je odločitev takšna in drugačna, seveda vedno podkrepljena s strokovnimi argumenti. Ravnatelj dopušča predsedniku sveta staršev, da vodi delovanje staršev.
- Izbrati teme, s katerimi je mogoče vzbuditi interes staršev, jih aktivirati in združiti.

Načini za motiviranje staršev:

- Ključno je ravnatelju sporočiti, da je svet staršev zahteven, a kooperativen, tako da se ravnatelj sveta staršev ne bo bal, ampak se bo zavedal, da mu svet staršev lahko pomaga pri vodenju šole.
- Predsednik sveta staršev lahko nastopa kot reševalec težav – nastopa proaktivno in ne zapleta stvari po nepotrebnem.
- Tekoče oziroma aktualne zadeve, ki so izpostavljene s strani staršev, ter njihovo reševanje se lahko javno objavi v obliki novičk o delu sveta staršev na spletni strani šole, s povzetkom problemov in njihovih rešitev. Glavne točke dela sveta staršev (in tudi ZASSS) lahko predstavniki oddelkov razpošljejo po svojih oddelkih. Na ta način starši spremljajo potek

reševanja in dobijo dodatno motivacijo za sodelovanje. Smiselno je, da se o tem pripravi predlog ravnatelju oziroma predstavnikom šole, da bi se navedeno predstavilo kot dodatna kakovost šole.

- Priprava in javna objava tabele z zaporedno številko predloga staršev oz. problema, v katero se zapiše tudi, kako šola rešuje problem in kakšna je bila rešitev. Tak delovodnik vodi in posodablja šola, tudi kot del spremljanja in evalvacije kakovosti.
- Poziv staršem, da pred sejo povedo težave, sporočijo pobude. Pobude in pritožbe se vnaprej, pred sejo, posreduje ravnatelju in ta pripravi (pisne) odgovore pred sejo. Na seji se potem obravnava le vprašanja, ki še niso zadovoljivo rešena, seje so zato krajše in učinkovitejše.
- Redno se pregleduje uresničevanje sklepov prejšnjih sej. S tem ko so starši informirani o tem, kaj je bilo narejeno, so pripravljene tudi več prispevati.
- Povezava med ravnateljem in starši – krepi se jo lahko tudi s posredovanjem pozivov ZASSS ravnatelju in preverjanjem, ali se je ravnatelj pripravil na pozive odzvati.
- Izvedba okrogle mize ravnatelja in predstavnikov šole, npr. dvakrat letno, kjer vsi starši, ne le tisti, vključeni v svet staršev, lahko neposredno zastavijo vprašanja.
- V nekaterih državah sta predstavnika staršev v svetu staršev oba starša istega otroka (družina).
- Na dnevni red seje sveta staršev se uvrsti neko posebno, dodatno temo, ki je staršem zanimiva.
- Vnaprej je tudi mogoče vprašati predstavnike v svetu staršev, ali želijo oziroma menijo, da bi bilo kakšno temo treba posebej obdelati. Možno je izvesti tudi anonimne ankete, iz katerih se razbere posamezne teme, ki starše zanimajo in ob katerih se bodo angažirali.
- Pobude s strani staršev se zbirajo preko predstavnikov razredov, ki pa jih predsednik sveta staršev večkrat poziva. Dobro se obnese npr. naslednji poziv: »Čas za vaše pobude in pripombe je do petka, ravnatelj bo potem čez vikend pripravil odgovore.«
- Dobro je zagotoviti jedro aktivnih staršev. Na roditeljskem sestanku, kjer se izbira predstavnika, je treba pozvati starše k sodelovanju. Določi naj se še skupino 3–4 staršev, ki ga bo podpirala, mu dajala predloge, sporočala pripombe.
- Tudi v svetu staršev je dobro zagotoviti skupino 5–6 bolj angažiranih staršev, ki pomagajo predsedniku sveta staršev. Zagotoviti je treba prenos informacij od sedanjih predstavnikov na nove predstavnike. Zato je dobro, če je jedrna skupina staršev v svetu staršev sestavljena iz predstavnikov različnih razredov.

Ad 5)

Aleš Božnik je izpostavil problematiko glede namestnikov predstavnikov v svetu staršev v zvezi z opozorilom ZASSS, da nimajo glasovalne pravice. Članica njihovega sveta staršev se z navedenim ni strinjala in se je sklicevala na mnenje pravnika, ki je poudaril zmoto takšnega stališča.

Ad 6)

Ni bilo dodatne razprave, saj smo bili izčrpni pod točko 4.

Zapisala:
Nina Koselj

Predsednica Aktiva Svetov staršev osnovnih šol
domžalsko-kamniške regije:
Anja Podlesek